

Hareketli Ortalamalar

Hareketli Ortalamalar, teknik analizde fiyat trendlerini belirlemek için kullanılan araçlardır. Fiyatlar her zaman trend kanalları içerisinde hareket etmezler. Fiyatlar, trend kanallarından saptıklarında imdada hareketli ortalamalar yetiştirebilmektedir. Yatırımcıların ve profesyonellerin en çok kullanılanları SMA veya MA olarak kısaltılan basit hareketli ortalama ve EMA olarak kodlanan üstel hareketli ortalama'dır. SMA, tüm fiyatlara eşit ağırlık verirken, (örneğin 50 günlük SMA, son 50 günün kapanış fiyatlarının toplamının 50'ye bölünmesi ile hesaplanır) EMA ise son fiyatlara daha fazla ağırlık verir ve daha hızlı tepki gösterir. SMA-MA için 8-21-50-200 günlük ortalamalar yaygın olarak kullanılır. Haftalık periyotta ise MA 50 ve MA 200 en çok kullanılan destek seviyeleri olarak öne çıkar. MA 21'in MA 50'yi yukarı kestiği durumlara silver cross, MA 50'nin MA 200'ü yukarı kestiği durumlara ise golden cross denilmektedir. EMA'da ise son fiyatlara daha fazla ağırlık verildiğinden, EMA yani üstel hareketli ortalama yeni fiyat değişikliklerine SMA'ya göre daha hızlı tepki verir. En çok kullanılan EMA'lar ise 8-13-50-144-200 diyebiliriz.

MACD

MACD, "Moving Average Convergence/Divergence" (Hareketli Ortalama Yakınsama-Uzaklaşma) anlamına gelir ve 1970'lerde Gerald Appel tarafından geliştiriliyor. Hareketli ortalamalar, trend takip edici gösterge olarak konumlanırken; MACD, trendlerin yönünü, gücünü ve momentumunu ortaya koymaya çalışıyor. En popüler momentum osilatörüdür ve hareketli ortalamalar ile birlikte trend takip stratejilerinde kullanılır.

MACD, en yaygın olarak günlük ve haftalık periyotlarda en çok 26/12/9 ayarlarıyla kullanılır. Ancak, MACD'in gecikmeli bir gösterge olduğunu unutmamakta fayda var. Örneğin RSI, MACD'e göre öncü bir göstergedir. MACD'in hızlı fiyat değişimlerine tepkisi sınırlı olabilir. Ancak çoğu kişi açısından MACD bazen geç de olsa emniyetli sinyaller vermektedir. Bu nedenle tarihsel değişimleri de hisselerde ve diğer finansal enstrümanlarda yakından takip edilmektedir.

MACD'de 12 ve 26 dönemlik üstel hareketli ortalamalar (EMA) arasındaki farkla hesaplanır, sinyal çizgisi ise 9 dönemlik EMA'dır. Alım sinyali, MACD çizgisinin sinyal çizgisini yukarı kestiğinde; satım sinyali aşağı kestiğinde oluşur. Diverjanslar da trend değişimlerini gösterebilir. Diverjans ise fiyatla MACD arasındaki uyumsuzluklardır. Fiyatla MACD arasındaki uyumsuzluklar (örneğin, fiyat düşerken MACD yükseliyorsa) trend değişimini gösterebilir. Histogramda ise sıfır çizgisinin üzerinde yükseliş, altında ise düşüş momentumunu gösterir. Alım sinyalinin, histogramın sınırlıeksi veya sınırlıartı olma durumunda gerçekleşmesi ise daha fazla istenir.

Yatay piyasalarda MACD kullanımından kaçınılır, ancak yükseliş veya düşüş trendinin ne zaman başlayabileceğini öngörmek için MACD çizgisi ve sinyalinin konumu izlenir. MACD, yukarıda yazdığımız gibi gecikmeli bir göstergedir, bu nedenle sık sık stokastik RSI ile beraber kullanılır.

RSI

RSI da MACD gibi 1970'li yıllarda oluşturuluyor. J. Welles Wilder Jr. tarafından 1978 yılında "New Concepts in Technical Trading Systems" kitabında tanıtilan bir teknik gösterge. Bir momentum osilatörüdür ve bir enstrümanın fiyat hareketlerinin hızını ve büyüklüğünü ölçer. Bu, özellikle fiyatların aşırı alınmış (overbought) veya aşırı satılmış (oversold) olup olmadığını belirlemek için kullanılır. RSI, 0 ile 100 arasında bir değer alır ve grafikte genellikle fiyat

grafığının altında ayrı bir pencerede gösterilir. RSI, fiyat hareketlerinin gücünü ve yönünü hızlı bir şekilde analiz etmek amacıyla kullanılır. MACD'ye göre daha öncü bir göstergedir.

RSI Değeri	Anlam	Eylem
70 ve üzeri	Aşırı alınmış (overbought)	Uzun süre üzerinde kalabilir, iz süren stopla izle
30 ve altı	Aşırı satılmış (oversold)	Alım için MACD ile birlikte izle
50	Nötr	Trend takip edici göstergeler desteğiyle taşı

Güçlü trendlerde, RSI uzun süre aşırı alınmış veya satılmış kalabilir, bu da sinyallerin güvenilirliğini azaltabilir. Örneğin RSI uzun süre 70 üzerinde kalabilir ve fiyat hareketi devam edebilir. Bu tarz durumlarda farklı göstergelere bakmak daha sağlıklı olabilir.

RSI'da en çok bakılan noktalardan biri ise uyumsuzluktur. RSI uyumsuzluğu (divergence), teknik analizde Göreceli Güç Endeksi (RSI) ile fiyat hareketleri arasında bir tutarsızlık olduğunda ortaya çıkan bir durumdur. Bu uyumsuzluk, fiyatın yönü ile RSI göstergesinin yönünün birbirine zıt hareket ettiğini gösterir ve genellikle trendin zayıfladığının veya potansiyel bir trend dönüşünün habercisi olarak yorumlanır. RSI uyumsuzlukları, yatırımcılar tarafından alım veya satım sinyalleri tespit etmek için sıkça kullanılır.

RSI Uyumsuzluk Türleri

RSI uyumsuzlukları 2 kısımda inceleyebiliriz. Pozitif Uyumsuzluk ve Negatif Uyumsuzluk. Pozitif uyumsuzlukta fiyat düşüş trendinde olsa da RSI'nin daha yüksek bir dip yapması satış baskısının azaldığını ve momentumun yukarı dönebileceğini gösterir. Bu, potansiyel bir yükseliş trendinin (alım fırsatı) habercisi olabilir. Negatif uyumsuzluk ise fiyatın yeni bir yüksek seviye yaparken, RSI'nin daha düşük bir zirve yapmasıdır.

Tablo haline getirirsek;

Özellik	Pozitif Uyumsuzluk	Negatif Uyumsuzluk
Fiyat Hareketi	Daha düşük dip (düşüş trendi)	Daha yüksek zirve (yükseliş trendi)
RSI Hareketi	Daha yüksek dip (momentum artışı)	Daha düşük zirve (momentum azalışı)
Yorum	Alım sinyali, yükseliş beklenir	Satış sinyali, düşüş beklenir
Piyasa Durumu	Genellikle düşüş trendinin sonu	Genellikle yükseliş trendinin sonu

Teknik analizde en çok kullanılan göstergeler olan hareketli ortalamalar, MACD ve RSI'ı bu yazıda kısaca tanımış olduk. Bu indikatörler ile alakalı detaylı farklı stratejileri ise hepsi ile ayrı ayrı hazırlayacağımız yazılarda göreceğiz.